

Kombinatorika a Grafy 2 - Cvičení 13

Jan Soukup

20.5.2024

<https://kam.mff.cuni.cz/~soukup/vyuka/2324/KAG2/>

1 Extremální kombinatorika

Systém $\mathcal{A}$ množin je *protínající*, jestliže $A \cap B \neq \emptyset$ pro každé $A, B \in \mathcal{A}$.

Tvrzení 1 (Erdős-Ko-Rado). Jestliže $n \geq 2k$, pak protínající se systém k -prvkových podmnožin $[n]$ má velikost maximálně $\binom{n-1}{k-1}$.

Definice 1. *Slunečnice je kolekce množin takových že pro ně existuje množina S a všechny dvojice množin z kolekce mají průnik právě S . Každá množina z kolekce se nazývá lístek.*

Tvrzení 2 (Slunečnicové lemma). Nechť l and p jsou kladná celá čísla, a nechť $\mathcal{A}$ je kolekce množin taková, že

- $\forall A \in \mathcal{A} : |A| \leq l$ a
- $|\mathcal{A}| > (p-1)^l l!$.

Pak existuje slunečnice $S \subseteq \mathcal{A}$ s p lístky.

Definice 2.

$$\text{ex}(H, n) = \max\{|E(G)| : |V(G)| = n, H \not\subseteq G\}$$

Definice 3. Turánův graf $T_k(n)$: *Úplný k -partitní graf s n vrcholy, každá část má velikost $\lfloor n/k \rfloor$ nebo $\lceil n/k \rceil$.*

$$t_k(n) = |E(T_k(n))|$$

Tvrzení 3 (Turán).

$$\text{ex}(K_{k+1}, n) = t_k(n)$$

1.1 Příklady

Příklad 1. Nechť F je systém podmnožin množiny $\{1, n\}$, ve kterém se každé dvě podmnožiny protínají. Nalezněte optimální horní odhad na velikost F .

Příklad 2. Dokažte, že místo podmnožin velikosti k v Erdős-Ko-Rado můžeme uvažovat nezávislé podmnožiny velikosti maximálně k . Neboli dokažte následující:

Jestliže $n \geq 2k$, pak protínající se systém podmnožin $[n]$ velikosti maximálně k takových, že žádná není podmnožinou jiné, má velikost maximálně $\binom{n-1}{k-1}$.

Příklad 3. Nechť $V_1, \dots, V_s$ jsou disjunktní $(k-1)$ -prvkové množiny a nechť F je systém s -prvkových množin S_j , t.ž., $|S_j \cap V_i| = 1$ pro každé i, j . Kolik množin tvoří F ? Ukažte, že F nemá slunečnici s k lístky.

Příklad 4. Necht' $\text{ex}(H, n) = \max\{|E(G)| : |V(G)| = n, H \not\subseteq G\}$ je extrémní počet hran pro graf n vrcholy neobsahující H jako podgraf.

Ukažte, že pro každý graf H a přirozená čísla $n_1 \leq n_2$ platí

$$\frac{\text{ex}(H, n_1)}{\binom{n_1}{2}} \geq \frac{\text{ex}(H, n_2)}{\binom{n_2}{2}}.$$

(Hint: Pro graf G s n_2 vrcholy tž. $H \not\subseteq G$ počítejte dvěma způsoby počet dvojic (X, e) , kde $X \subseteq V(G)$ je množina velikosti n_1 a $e \in E(G[X])$).

Vyvodte, že limita $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\text{ex}(H, n)}{\binom{n}{2}}$ vždy existuje.

Příklad 5. Ukažte, že jestliže G je graf s n vrcholy, $K_4 \not\subseteq G$ a v je vrchol G stupně 3, pak G má minor s $n - 1$ vrcholy a alespoň $|E(G)| - 2$ hranami.

S pomocí tohoto tvrzení dokažte, že jestliže G je graf s $n \geq 4$ vrcholy a alespoň $2n - 2$ hranami, pak $K_4 \preceq_m G$.